

100 latu balvas ieguvējas - K.Ķelpa un L.Stūrīte

konkursā „Lietas - likteņu liecinieces”

Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskolas vēstures skolotāja Līga Bukovska

Monreālas Latviešu Sabiedriskais centrs jau 2012.gada rudenī izsludināja 6. – 8.klašu skolēniem vēstures konkursu „Lietas – likteņu liecinieces”. Konkursa mērķis bija padziļināt jaunatnes interesi par Latvijas vēsturi un ieinteresēt savas ģimenes un tuvākās apkārtnes vēstures pētīšanā.

Konkursam pieteicās un lietas pētīja arī Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskolas divas 8.klases meitenes Krista Ķelpa un Lelde Stūrīte. Katrai lietai ir sava vērtība, kas saistās ar cilvēka atmiņām, izjūtām. Būtībā lieta var pastāstīt veselu stāstu par cilvēku, viņa ģimeni, pārdzīvojumiem, ja tikai māc ar lietu „sarunāties”.

Lelde Stūrīte izvēlējās rakstīt par savu kaimiņieni Liliju Pliškinu. Pati Lilija ir dzimusi Sibīrijā, bet viņas vecāki tika izvesti uz Sibīriju jau 1941.gadā. Lilijas mamma līdzī bija paņēmusi ūdens karafi no Latvijas, kas kļuva par ģimenes dzīves liecinieci Sibīrijā, un 1956.gadā atgriezās kopā ar ģimeni Latvijā. Tā tagad ir goda vietā Lilijas mājā. Patiesībā Lelde veidoja multimediju prezentāciju par Lilijas Pliškinas ģimenes dzīves stāstu, kas ir cieši savijies ar notikumiem Latvijas vēsturē.

Krista Ķelpa veidoja prezentāciju par Rutu Osīti – Antoni, kuras ģimenes ceļš aizvījās pretējā virzienā, dodoties Otrā pasaules kara laikā trimdā uz Vāciju un ASV. Rutas dzimtās mājas bija Gaujienas vidusskola, kas reizē bija arī viņas tēva - skolas direktora Jāņa Osīša - darbavieta. Ruta visu trimdas laiku gaidīja to brīdi, kad varēs atgriezties atpakaļ dzimtajā Gaujienā un ieraudzīt skolu. Rutas sapnis ir piepildījies, viņa ir atgriezusies mājās, un skola ir viņu sagaidījusi atpakaļ. Taču pa vidu bija dzīve svešumā, prom no mājām. Kāda tā bija? Uz šo jautājumu atbildi sniedz Kristas izveidotā prezentācija.

Lai sagatavotu prezentācijas, meitenes izmantoja Gaujienas novada vēstures muzeja materiālus, iepazīnās ar tiem, izpētīja fotogrāfijas, veica intervijas, ierakstīja un veidoja prezentācijas.

26. aprīlī Latvijas Okupācijas muzejā notika konkursa „Lietas - likteņa liecinieces” noslēgums. Pasākumā labāko darbu autori prezentēja savus darbus, skolēni iepazīnās ar Latvijas Okupācijas muzeja pagaidu telpām, klausījās folkloras kopas „Vilki” uzstāšanos un saņēma nopelnītos apbalvojumus.

Konkursā piedalījās 90 darbi no visiem Latvijas novadiem. Skolēni bija atraduši visdažādākās lietas - rotas - saktas, gredzenus, krustiņus, apģērbu - lakatus, cepures, cimdsus, izšuvumus, darbarīkus, traukus, patafonu, galdu, lādes, kumodes un visdažādākos dokumentus: fotogrāfijas, liecības, apliecības, piezīmju grāmatiņas un būvplānu u.c. Tās visas bija kļuvušas par sarežģītu likteņu lieciniekiem.

Konkursa darbus vērtēja cilvēki, kas paši pēc ilgiem trimdas gadiem atgriezušies Latvijā - V. Vītols, PBLA pārstāvniecības vadītājs Latvijā J. Andersons, OMB valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs, ziedotāji P. Bolšaitis, A. Jansone, kā arī vēsturnieki – A. Rundzāns, J. Vanags, I. Akmentiņa. Žūrija atzīmēja, ka darbi bija emocionāli izveidoti un skolēni bija labi pastrādājuši, ka bijis grūti izvēlēties labākos darbus. Un žūrija nolēma 8000 latu lielo balvu fondu sadalīt, apbalvojot skolēnus ar atzinībām un 50 latu stipendijām, atzinībām un 100 latu stipendijām, ar trīs trešajām vietām – katru ar 250 latu stipendiju, divām otrajām vietām, katru ar 350 latu stipendiju, vienu pirmo vietu ar 500 latu stipendiju un vienu speciālu,

īpašu balvu ar 600 latu stipendiju.

Krista un Lelde katra saņēma žūrijas atzinību un 100 latu stipendijas. Taču tas vēl nebija viss. Katrs skolēns saņēma arī Monreālas Latviešu Sabiedriskā centra ziedojuma – Likteņdārza Draugu alejas bruģakmens apliecību. Uz bruģakmens Nr.3316 ir iekalts Kristas Ķelpas vārds, bet uz bruģakmens Nr.3319 ir iekalts Leldes Stūrītes vārds. Šie bruģakmeņi mūžīgi atradīsies Likteņdārzā.

Sirsniņš paldies par uzticētajiem dzīvesstāstiem Lilijai Pliškinai un Rutai Osītei – Antonai!